

МИХАИЛ БУЛГАКОВ

ИЗЧЕЗНАЛОТО ОКО

Част 7 от „Записки на младия лекар“

Превод от руски: Лиляна Минкова, 1986

chitanka.info

И така, мина година. Точно една година, откакто бях спрял пред тази къща. И тогава навън висеше дъждовна пелена, и пак така тъжно бяха клюмнали последните жълти листа на брезите. Сякаш наоколо нищо не се беше променило. Но аз самият много се бях променил. Затова нека отпразнувам в пълна самота тази вечер на спомените...

Отидох по скърцащия под в спалнята и се погледнах в огледалото. Да, разликата е голяма. Преди година изваденото от куфара огледало отрази голобрадо лице. Вчесаните на път коси красяха тогава двайсет и три годишна глава. Сега пътя го няма. Косите са отметнати назад без особени претенции. На трийсет версти от железопътната линия — кого да пленяваш с прическата си? Същото важи и за бръсненето. Над горната ми устна трайно се е очертала ивица, като пожълтяла корава четка за зъби, бузите ми са като ренде и ми е приятно, ако по време на работа ме засърби рамото, да го почеша с буза. Така става, ако се бръснеш не три пъти седмично, а само веднъж.

Бях чел някъде... забравил съм къде... за един англичанин, който се озовал на необитаем остров. Интересен англичанин. Толкова дълго останал сам, че почнал даже да халюцинира. И когато към острова се приближил кораб и от лодката слезли хора, спасители, той, отшелникът, ги посрещнал с револверни изстрели, защото решил, че това е мираж, измама на пустинната водна шир. Но той бил избръснат. И на необитаемия остров се бръснел всеки ден. Помня, че този горд син на Британия спечели безмерното ми уважение. Та като тръгнах насам, в куфара ми имаше и самобръсначка „Жилет“ с дузина ножчета, и обикновен бръснач, и четка. Твърдо бях решил да се бръсна през ден, защото това място с нищо не отстъпва на необитаем остров.

И ето че през един ден на светлия април аз подредих под кос златист лъч всички тези английски прелести и тъкмо бях избръснал гладко дясната си буза, когато изведнъж нахълта Егорич, той затрополи като кон със съдраните си ботушища и доложи, че някаква жена ражда в храстите край рекичката, в Резервата. Помня, че избърсах с пешкира лявата си буза и хукнах с Егорич. Тичахме тримата към рекичката, мътна и придошла сред голия върбалак — акушерката с форцепс, пакет марля и шише йод, аз с обезумели опулени очи и най-отзад — Егорич. На всеки пет крачки той сядаше на земята и свличаше с проклетия левия си ботуш: беше му се отпрала подметката. Вятърът летеше насреща ни, сладостният и див вятър на руската пролет, гребенчето на

акушерката Пелагея Ивановна беше паднало, кокът ѝ се беше разпилял и я шибаше по рамото.

— Защо, по дяволите, си пропиваш всичките пари? — мърморех аз на Егорич, без да спирам. — Свинщина! Болничен пазач, а ходиш като някой дрипльо.

— Че това пари ли са? — злобно ми се озъби Егорич. — За двайсет рубли на месец — мъки мъченически... Ах, проклетнице! — Той удряше земята с крак като някой ат. — Пари... за ядене и пиене не стигат, та камо ли за ботуши...

— Е да де, за тебе най-важното е пиенето — съсках аз задъхано, — затова се шляеш дрипав...

До изгнилото мостче се чу тих жален вик, той прелетя над буйното пълноводие и угасна. Дотичахме и видяхме разрошена гърчеща се жена. Забрадката ѝ се беше смъкнала, косите прилепнали към потното чело, от болки тя обръщаше очи, дърпаше яростно кожата. Ярка кръв беше изцапала първата редичка бледозелена тревица, набола от тлъстата подгизнала пръст.

— Не е успяла, не е успяла да стигне — повтаряше припряно Пелагея Ивановна — и тя гологлава и рошава като вещица — и вече размотаваше марлята.

И там, сред веселия рев на водата, напиратца през потъмнелите дървени подпори на моста, двамата с Пелагея Ивановна изродихме отроче от мъжки пол. Живо. Спасихме и майката. А после две санитарки и Егорич, с бос ляв крак, захвърлил най-сетне омразната изгнила подметка, пренесоха на носилка родилката в болницата.

А когато тя, притихнала и бледа, вече лежеше покрита с чаршаф, а бебето беше сложено в люлката до нея и всичко беше наред, аз я попитах:

— Ти, майко, не можа ли да намериш по-сгодно място да раждаш, ами на моста? Защо не взе кон?

Тя отговори:

— Свекърът не ми даде кон. Пет версти са — рече, — ще стигнеш и пеш. Яка жена си. Бива ли да мориш залудо коня...

— Глупак е твоят свекър и прасе — казах аз.

— Ох, много са невежи тук хората — добави жалостиво Пелагея Ивановна, а после, кой знае защо, се захили.

Улових погледа ѝ, насочен към лявата ми буза.

Излязох и в родилното надникнах в огледалото. Огледалото показваше все същото: разкривена, несъмнено дегенератска физиономия със сякаш ударено дясно око. Освен това — вече не по вина на огледалото — върху дясната буза на дегенерата можеше да се танцува като върху паркет, а лявата беше покрита с гъста червеникава растителност. Делеше ги брадичката. Спомних си книга в жълта подвързия, озаглавена „Сахалин“. В нея имаше снимки на разни мъже.

„Убийство, взлом, окървавена брадва — помислих си аз, — десет години... Колко интересен е все пак животът ми на необитаемия остров. Трябва да се доизбръсна...“

Вдишвах априлския полъх, долитащ от черните поля, слушах гарвановия грак от върхарите на брезите, присвивах очи срещу първото слънце — отивах през двора да се доизбръсна. Това беше към три часа следобед. А се доизбръснах в девет вечерта. Вече бях успял да забележа, че в Муриево изненади като раждане в храстите не идват сами. Щом хванах дръжката на външната врата, и на портата се появи конска муцуна, а потъналата в кал каруца силно подскочи. Караше я жена и викаше с тънък глас:

— Дий, дяволе!

От стълбището чух как сред купчината дрипи хленчи момченце.

Беше, разбира се, със счупен крак и с фелдшера два часа си играхме, докато сложим гипса, а момчето два часа не спря да вие. После трябваше да обядвам, после ме домързя да се бръсна, исках малко да почета, после допълзя здрачът, хоризонтът се забули и като се мръщех скръбно, аз се доизбръснах. Но тъй като назъбеният „Жилет“ беше лежал забравен в сапунената вода, на него завинаги остана ръждива ивичка, спомен от пролетното раждане до моста.

Да... нямаше смисъл да се бръсна два пъти седмично. Понякога снегът ни затрупваше, виеше невъобразима фъртуна, по два дена никой не си подаваше носа от Муриевската болница, не изпрацахме човек и на девет версти път, до Вознесенск, за вестниците; през дългите вечери аз крачех ли, крачех из кабинета си и така силно жадувах за вестници, както в детството си бях жадувал за „Следотърсачът“ на Купър. Все пак дори на муриевския необитаем остров английските маниери не бяха съвсем забравени и аз вадах от време на време от черната калъфка блестящата играчка и неохотно се

бръсних, след което бузите ми ставаха гладки и чисти като на гордия островитянин. Жалко само, че нямаше кой да се възхити от мен.

Момент... да... Нали помня още един случай, когато бях извадил самобръсначката, а Аксиния току-що беше донесла в кабинета нацърбено канче с вряла вода, но по вратата страховито се заблъска и ме извикаха. Дватама с Пелагея Ивановна, увити в овчи кожуси, заминахме много-много надалеч, понесохме се като черен призрак, който се състоеше от конете, коларя и нас, през побеснелия бял океан. Вилицата фучеше като вещица, виеше, плюеше, кикотеше се, всичко се провали вдън земя и при мисълта, че в тази сатанинска въртелива мъгла ще загубим пътя и тази нощ ще загинем всички — Пелагея Ивановна, коларят, конете и аз, — усещах добре познатия хлад някъде в областта на слънчевия сплит. Помня, споходи ме и глупавата мисъл, че почнем ли да замръзваме, затрупа ли ни до половината със сняг, аз ще инжектирам на акушерката, на себе си и на коларя морфин... Защо?... Ами така, за да не се мъчим... „Докторе, ще си замръзнеш преспокойно и без морфин — отговори ми, помня, сдържан здравомислещ глас, — не бери грижа...“ „У-ху-ху!... Ха-sss!...“ — свистеше вещицата и шейната ни подскачаше ли, подскачаше... Е, ще се появи в някой столичен вестник, на последната страница, съобщение, че така и така значи, при изпълнение на служебния си дълг са загинали доктор еди-кой си, а с него и Пелагея Ивановна, коларят и чифт коне. Мир на праха им в снежното море. Тфу... какви ли не идиотщини ти се привиждат, докато тъй нареченият служебен дълг те носи дявол знае накъде...

Не загинахме, не загубихме пътя, а пристигнахме в село Гришчево, където аз се залових да правя, за втори път през живота си, обръщане за краче. Раждаше жената на селския учител и докато с Пелагея Ивановна, до лакти в кръв и със заслепени от пот очи, се мъчехме на светлината на лампата с това обръщане, чувахме как зад дървената врата мъжът ѝ стене и снове в неотоплената част на къщата. И трябва да призная, че сред стоновете на родилката и безспирното му хлипане аз счупих ръчичката на бебето. Детенцето го извадихме мъртво. Ах, каква пот се стичаше по гърба ми! Веднага ми мина през ума, че ей сега ще се появи някой — страшен, черен, огромен, — ще нахълта в къщата и ще изрече с каменен глас: „Аха! Да му се отнеме дипломата!“

Гледах, примрял, жълтото мъртво телце и неподвижната восъчнобледа майка, още в унес от хлороформа. През горното прозорче нахлуваше струя сняг, бяхме го отворили за малко — да разредем задушаващата миризма на хлороформ, и струята се превръщаше в кълбо пара. После затръшнах прозорчето и пак вперих поглед в ръчичката, която се олюляваше безпомощно в ръцете на акушерката. Ах, не мога да предам отчаянието, в което бях изпаднал, докато се връщах сам, защото оставих Пелагея Ивановна да се грижи за майката. Сред проредялата виелица аз се тресях в шейната, мрачните лесове ме гледаха укоризнено, безнадеждно, отчаяно. Чувствах се победен, смлян, смазан от жестоката съдба. Тя ме запокити в този пущинак и ме остави да се боря сам, без никаква подкрепа и съвет. Какви неимоверни трудности ми се налага да изживявам. Могат да ми докарат какъв ли не коварен или сложен случай, най-често хирургически, и аз, небръснат, трябва да застана лице в лице с него и да го победя. Не го ли победиш — мъчи се както сега, друсай се в шейната и мисли за детското трупче и за майката, останали някъде там. Утре, щом позатихне виелицата, Пелагея Ивановна ще ми я докара в болницата и е много проблематично дали ще успее да я опазя. Пък и как да я опазя? Как да разбирам тази величествена дума? Та аз действам по интуиция, аз нищо не зная. Да, досега ми вървеше, измъквах се благополучно от най-невероятни случаи, но днес не ми провървя. Ах, сърцето ми се свива от самотата, от студа, от това, че до мен няма никой. А не е изключено и престъпление да съм извършил — ами ръчичката? Да отида някъде, да падна някому в нозете, да кажа: така и така, аз, доктор еди-кой си, счупих ръчичката на едно бебе. Вземете ми дипломата, недостоеен съм за нея, скъпи колеги, изпратете ме на Сахалин. Уф, неврастения!

Легнах на дъното на шейната и се свих, та дано студът не ме хапе толкова силно, и заприличах в собствените си очи на жалко паленце, на бездомен и непохватен пес.

Пътувахме дълго, много дълго, докато най-сетне не проблесна малкият, но всякога толкова радващ и мил фенер пред вратата на болницата. Той примигаше, стапяше се, припламваше, пак изчезваше и мамеше. Щом го зърнах, и ми поолекна на самотната душа, а когато фенерът вече трайно се установи пред погледа ми, взе да расте и да се

приближава, когато стените на болницата от черни станаха белезникави, докато минавах през портата, вече си казвах:

„Ръчичката ли? Глупости! Има ли значение? Нали я счупи, когато детето беше вече мъртво. Сега трябва да мислиш не за ръчичката, а за това, че майката е жива.“

Фенерът и познатото стълбище ме окуражиха, но все пак, вече вътре, в къщата, докато се качвах в кабинета си и вече усещах топлината на печката и предвкусвах съня, спасяващ от всички мъки, аз мърморех:

„Така е, вярно, и все пак страх ме е и се чувствам самотен. Толкова самотен!“

Самобръсначката лежеше на масата, до нея канчето с изстиналата вода. Захвърлих с презрение самобръсначката в чекмеджето. Изтрябвало ми е да се бръсна, няма що...

И ето, мина цяла година. Докато се влачеше, тя ми изглеждаше многолика, многообразна, сложна и страшна, а сега разбирам, че е профучала като ураган. Сега се гледам в огледалото и виждам дирята, която е оставила на лицето ми. Очите ми са станали по-строги и тревожни, а устата по-уверена и мъжествена, бръчката над носа ще ми остане за цял живот, както и спомените. Виждам в огледалото забързаната им стремителна върволица. Почакайте — имаше още един случай, когато пак треперих при мисълта за дипломата си и за някакъв фантастичен съд, който ще ме съди, а строгите съдии ще ме питат:

„Къде е челюстта на войника? Отговаряй, престъпнико с висше образование!“

Как да не помня! Работата е там, че макар на света да съществува фелдшерът Демян Лукич, който вади зъби така чевръсто, както дърводелецът ръждиви гвоздеи от стара дъска, тактът и чувството за собствено достойнство ми подсказаха още от първите ми стъпки в Муриевската болница, че и аз трябва да се науча да вадя зъби. Демян Лукич може да замине или да се разболе, а нашите акушерки могат всичко с изключение на едно: ще прощавате, но те не вадят зъби, не е тяхна работа.

И така... много добре помня румената, но измъчена физиономия на табуретката пред мен. Беше войник, завърнал се и той от фронта, който се беше разпаднал след революцията. Сякаш пред мен е и огромният здраво заседнал в челюстта як зъб с хралупа. Присвил очи с

мъдър израз, аз стиснах с угрижено пуфтене зъба с клещите и тутакси ясно си спомних всеизвестния разказ на Чехов за това как на един дякон му вадили зъб. И сега ми се стори, че разказът никак не е смешен. В устата силно изпращя и войникът късо изви:

— Оле-ле!

След това съпротивата под ръката ми изчезна и клещите изскочиха от устата с притиснат в тях окървавен бял предмет. Сърцето ми се сви, защото предметът превишаваше по обем всякакъв зъб, па макар и войнишки кътник. В първия миг нищо не разбрах, но после за малко не заридях: да, в клещите стърчеше зъб с много дълги корени, но на зъба висеше огромно парче неравна яркобяла кост.

„Счупих му челюстта...“ — казах си аз и ми се подкосиха краката. Благославяйки съдбата, задето фелдшера и акушерките ги няма до мен, аз увих крадешком в марля резултата от юначния си труд и го пъгнах в джоба. Войникът се олюляваше на табуретката, вкопчил едната си ръка в крака на акушерския стол, а другата — в крака на табуретката, и ме гледаше с изцъклени, напълно обезумели очи. Пъгнах му смутено чаша с разтвор от калиев перманганат и му заповядах:

— Жабуркай!

Това беше глупаво. Той си напълни устата с разтвор, а когато го изплю в легенчето, той се изля, смесен с алена войнишка кръв, като се превръщаше веднага в гъста течност с невидан цвят. После кръвта така шурна от устата му, че примрях. Да бях резнал гърлото на клетника с бръснач, едва ли щеше по-силно да тече. Оставил чашата с калий, аз се нахвърлях върху войника с парчета марля и затъквах дупката, зейнала в челюстта. Марлята в миг ставаше алена и докато я вадах, виждах ужасен, че в дупката спокойно може да влезе едра слива ренклод.

„Добре го подредих тоя войник!“ — мислех си отчаяно и измъквах от буркана дълги ивици марля. Най-сетне кръвта спря и аз намазах дупката в челюстта с йод.

— Два-три часа нищо няма да ядеш — казах на пациента си с разтреперан глас.

— Покорно благодаря — отговори ми войникът, като гледаше малко смаяно легенчето, пълно с негова кръв.

— Виж какво, приятелю — казах с жалък глас, — я намини утре или вдругиден пак да те видя. Понеже аз трябва... пак да те прегледам... И съседният зъб нещо ме съмнява... Разбрахме ли се?

— Покорно благодаря — отговори навъсено войникът и си тръгна, сложил ръка на бузата, а аз се втурнах в чакалнята и поседях малко там, като притисках главата си с длани и се олюлявах, сякаш мене ме болеше зъб. Може би пет пъти измъквах от джоба коравата кървава топка и пак я скривах.

Една седмица живях като в мъгла, отслабнах, залинях.

„Войникът ще получи гангрена, отравяне на кръвта... Ах, дявол да го вземе! Защо се наврях с тия клещи?“

Въображението ми рисуваше нелепи картини. Ето, войника почва да го тресе. Първите дни той още ходи, разказва за Керенски и за фронта, после става все по-мълчалив. Вече не му е до Керенски. Войникът лежи върху басмена възглавница и бълнува. Той е с 40°. Цялото село го навестява. А после той лежи с изшилен нос на масата под иконостаса.

В селото почват да приказват.

„От кво бе?“

„Дофторът му вадил зъб...“

„А, ето кво било...“

Слуховете плъзват. Следствие. Пристига суров човек:

„Вие ли сте извадили на войника зъб?...“

„Да... аз.“

Изравят войника. Съд. Позор. Аз съм виновен за смъртта му. И ето, аз вече не съм лекар, а нещастен, изхвърлен зад борда човек, поточно бивш човек.

Войникът не идваше, аз се тормозех, топката ръждавееше и съхнеше в бюрото ми. След седмица трябваше да отида в околийския град да получа заплатата на персонала. Заминах след пет дена и първата ми работа беше да се отбия при един лекар от околийската болница. Този човек с пожълтяла от тютюна брадичка работеше там от двайсет и пет години. Той каквото беше видял! Вечерта седях в кабинета му, унило пиех чай с лимон и дращех с нокът покривката, най-сетне не издържах и поведох със заобикалки мъгляв, неискрен разговор: м-да... случва ли се... да речем, някой да вади зъб... и да

счупи челюстта... нали може да стане гангрена?... Разбирате ме, нали?... Парче... чел съм...

Човекът ме слуша, слуша, вперил в мен избелели оченца под рунтави вежди, и изведнъж ми каза така:

— Изкъртили сте му част от алвеолата... А това значи, че много добре ще вадите зъби... Оставете сега чая и да идем да пийнем водка преди вечерята.

И в същия миг от съзнанието ми веднъж завинаги изчезна моят мъчител — войникът.

Ах, огледалото на спомените! Мина година. Колко ми е смешно да си спомням за тази алвеола! Което си е право, никога няма да вадя зъби като Демян Лукич. Има си хас! Той вади по четири-пет парчета на ден, пък аз на двете седмици — един. И все пак ги вадя така, че мнозина биха ми завидели. И не къртят алвеоли, но и да изкъртят, вече няма да се уплаша.

Зъби ли — дребна работа! Толкова неща видях и с толкова неща се справих през тази неповторима година.

Вечерта изпълваше стаята. Лампата вече беше запалена и обвит в тютюнев дим, аз правех равносметка. Сърцето ми преливаше от гордост. Два пъти бях ампутирал бедро, за пръсти да не говорим. Ами кюртажи. Ето, записвал съм — осемнайсет. Ами херния. Ами трахеотомия. Правех, и то сполучливо. Колко гигантски абсцеса бях отворил! Ами превръзките при счупвания. Гипсови и нишестени. Бях намествал изкълчвания. Ами интубациите. Ами ражданията. Моля, заповядайте с каквито обичате. Виж, с кесарево сечение няма да се наема. Може да се изпрати в града. Но форцепси, обръщания — колкото щете.

Спомням си последния държавен изпит — по съдебна медицина. Професорът ми каза:

— Говорете за раните от упор.

Започнах пренебрежително да разказвам и говорих дълго, а в зрителната ми памет преминаваше страница от дебелия учебник. Когато изстисках от себе си всичко, професорът ме изгледа с погнуса и изскърца:

— При нараняване от упор няма нищо подобно на онова, което ми разказахте. Колко петици имате?

— Петнайсет — отговорих аз.

Той вписа срещу презимето ми тройка и аз си излязох, зашеметен и опозорен...

Излязох си, наскоро заминах за Муриево и ето ме сега тука сам. Дявол знае какво става при раните от упор, но когато тук на операционната маса пред мене лежеше човек и розови от кръвта мехурчета изскачаха като пяна от устните му, загубих ли самообладание? Не, не загубих самообладание, въпреки че гърдите бяха разкъсани от изстреляни в упор сачми за вълци и се виждаше белият дроб, а месото на гърдите висеше на парцали. След половин месец той напусна болницата ми жив. В университета не ми се случи да взема в ръка форцепс, а тук, макар и да треперех, веднага го наложих. Няма да крия, че изродих странно дете: половината му глава беше подпухнала, синьо-алена, без очи. Изстинах. Смътно изслушах утешителните думи на Пелагея Ивановна:

— Нищо, докторе, сложили сте му едната лъжица на окото.

Два дена треперих, но след два дена главата стана нормална.

Какви рани съм шил. Какви гнойни плеврити съм виждал и как съм трошил ребра, какви пневмонии, тифуси, ракове, сифилиси, хернии (и съм ги намествал), хемороиди, саркоми.

Разгърнах вдъхновено амбулаторната книга и цял час броих. И преброих. За една година, до ей този вечерен час, бях прегледал 15 613 болни. Стационарни бях имал 200, а умрелите бяха само шест.

Затворих книгата и се затътрих да си лягам. Аз, двайсет и четири годишният юбиляр, лежах в кревата и заспивайки, си мислех, че вече имам огромен опит. От какво да се боя? От нищо. Бях вадил грах от ушите на хлапетата, бях рязал, рязал, рязал... Ръката ми е мъжествена, не трепери. Най-заплетени случаи бях имал, а бях свикнал и да проумявам такива женски обяснения, дето никой не може да ги разбере. Но аз се оправям в тях, както Шерлок Холмс в разните тайнствени документи... Сънят е вече близо, близо...

— Аз — измърморих, заспивайки, — аз наистина не си представям, че могат да ми докарат случай, с който да ме поставят натясно... Там, в столицата, биха казали може би, че това е фелдшеризъм... нищо... лесно им е на тях... в клиниките, в университетите... в рентгеновите кабинети... а пък аз тука... съм всичко... и селяните не могат да живеят без мене... Как треперех при почукване на вратата, как се гърчех мислено от страх... А сега...

* * *

— Откога е това?

— Седмица ще стане, бащице, близо седмица, миличък... Изскочи...

И жената се разхленчи.

Беше сивичко октомврийско утро на първия ден от втората ми година. Снощи, докато заспивах, бях горд и се хвалех, а тази заран стоях, облякъл престилката, и се вирах недоумяващ...

Тя държеше на ръце едногодишното момченце като да беше цепеница и то нямаше ляво око. Вместо око от разтегнатите, изопнати клепачи напираше жълта топка колкото малка ябълка. Детето страдалчески плачеше и се гърчеше, жената хленчеше. И ето че се слисах.

Заничах от всички страни. Демян Лукич и акушерката стояха мълчаливо зад мен. Такова нещо не бяха виждали.

„Какво е това... Мозъчна херния... Хъм... ама е жив... Саркома... Хъм... доста е меко... Някаква невиждана, страховита подутина... Но как се е развила?... От бившето око... Или може би никога не е имало око... Сега във всеки случай няма...“

— Виж какво — вдъхновено казах аз, — това тук ще трябва да се изреже...

И веднага си представих как ще цепна клепача, ще го разтворя и...

„И после... После какво? Пък може наистина да е от мозъка... По дяволите... Много е меко... прилича на мозък...“

— Кое да режете? — попита жената и пребледня. — Окото ли ще режете? Дума да не става...

И тя заувива, ужасена, детето в дрипите.

— Но то изобщо няма око — категорично отсякох аз, — я виж — къде е? Твоето дете има странна подутина...

— Капки му дайте — каза, ужасена, жената.

— Ти подиграваш ли се? Какви капки? На това няма да помогнат никакви капки.

— Е та, без око ли да остане?

— Ами като изобщо няма око? Няма — ти казвам...

— Онзи ден имаше! — възкликна отчаяно жената.

„По дяволите!...“

— Не знам, може и да е имало... по дяволите... но сега няма... И изобщо, виж какво, миличка, я си откарай детето в града. И то веднага, там ще му направят операция... Демян Лукич! А?

— М-да — дълбокомислено изрече фелдшерът, който явно не знаеше какво да каже — невиджан случай.

— Да го режат в града? — попита с ужас жената. — Не давам.

В края на краищата жената си отнесе детето, не даде и да му пипнем окото.

Два дена си блъсках главата, свивах рамене, ровех в библиотечката си, разглеждах рисунките, на които бяха изобразени деца с изскочили мехури вместо очи... По дяволите!

А след два дена забравих за детето.

Мина седмица.

— Ана Жухова! — извиках аз.

Влезе весела булка с дете на ръцете.

— Какво има? — попитах както винаги.

— Гърдите ми се задръстиха, не мога дъх да си поема — обясни булката и кой знае защо, подигравателно се усмихна.

Звукът на гласа ѝ ме накара да трепна.

— Познахте ли ме? — попита насмешливо жената.

— Чакай... чакай... какво значи това?... Чакай... същото детенце ли е?

— Същото ми. Спомняте ли си, господин докторе, вий рекохте, че нямало око, та трябвало да се среже...

Призля ми. Жената ме гледаше победоносно, в очите ѝ искреше смях.

В ръцете ѝ мълчаливо седеше детето и гледаше света с кафяви очи. От никакъв жълт мехур нямаше и помен.

„Магия трябва да е...“ — помислих си, премаялял.

А после, като се поокопитих, повдигнах внимателно клепача. Детето хленчеше, опитваше се да върти глава, но успях все пак да видя... мъничък белег върху лигавицата... Аа...

— Ний тогаз, като си тръгнахме отгук... И той взе, че се пукна...

— Стига, булка, не ми обяснявай — прекъснах я засрамен, — вече разбрах...

— Пък вий викате — нямало око... Ама му порасна. — И жената подигравателно се изкикоти.

„Разбрах, да ме вземат дяволите... на долния му клепач се е вдигнал огромен цирей, узрял е и е изместил окото, изобщо го е закрил... а после, като се е спукал, гнойта е изтекла... и всичко си е дошло на мястото...“

Не. Никога, даже като заспивам, няма да си мърморя горделиво, че мен нищо не може да ме учуди. Не. Година мина и втора ще мине и ще е не по-малко богата на изненади от първата... Значи трябва само смирено да уча.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.